

Darrere un mur de silenci

Karl Wendl va investigar amb Gautier una màfia de tràfic d'òrgans a Bòsnia. Conta que les víctimes eren dutes a un poble entre Kisljak i Sarajevo, on les ferien greument, rebien el "tractament especial" d'un equip mèdic i els òrgans eren portats a altres indrets.

Roberto delle Fave va rebre sense gaire sorpresa la notícia de la mort del periodista francès Xavier Gautier. El reporter de *Le Figaro* va ser trobat mort el passat 19 de maig en una casa de Ciutadella, penjat, amb els peus quasi tocant el terra i les mans entrelligades amb una corda ("perquè no intentàs alliberar-se en el darrer moment", segons la policia). El malnom de Delle Fave -"Diavolo Rosso"- coincideix amb el de la inscripció que es va trobar en una paret de la casa, escrita en majúscules, en ratlles caigudes: "traitore diavolo rosso" (sic).

Delle Fave, que havia lluitat a Croàcia i a Bòsnia, era l'informador principal de Xavier Gautier en la seva investigació sobre la màfia dels òrgans a l'ex-Iugoslàvia. El Diavolo Rosso és un italià del sud que va "treballar" als Balcans per a les forces especials croates durant la guerra contra els serbis i que un cop acabada, es va incorporar a les files de la "màfia de Zagreb" (vegeu EL TEMPS, núm. 626). El mercenari va contar en una entrevista concedida a Gautier fa un any que havia mort més de 400 persones a Bòsnia. El periodista vienès Karl Wendl va investigar amb Gautier la màfia del tràfic d'òrgans. En un article titulat "L'home que sabia massa" Wendl explica la seva experiència.

Gautier sovint viatjava a Àustria. En aquestes visites, el periodista francès passava quasi tot del temps a l'hotel Sacher. Quan Gautier va venir a Viena, el darrer mes d'abril, Karl Wendl el notà nerviós,

com si volgués contar a un amic alguna cosa delicada. "Estic a punt de descobrir una història molt important sobre la crueltat de la guerra de Bòsnia", va dir-li, assegut en un racó del cafè Sacher. "He trobat un italià a Ístria. Roberto delle Fave, 27 anys, un mercenari".

"Hi ha milers de mercenaris a Bòsnia", li respongué Wendl. Xavier continuà la seva història: "Sí, ja ho sé, però Roberto assegura

Xavier Gautier va confessar a una periodista italiana: "Si un dia moro, és que m'han matat. Tinc por, vull deixar-ho".

que ell va fer feina per a una màfia de tràfic d'òrgans del sud d'Europa i que ha mort més de 400 persones pel seu compte". El periodista vienès li va preguntar: "Per què conta tot això?, vol diners?". "No -va respondre Xavier-. Té por. Els seus capítostos volen desempallegar-se d'ell i no se'n refia." (Delle Fave va contar això mateix a Gautier en una entrevista que EL TEMPS va publicar en exclusiva en el núm. 626.)

Dos dies més tard, Gautier i Wendl van partir cap a Ístria. El

periodista francès havia quedat d'acord a parlar amb el Diavolo Rosso per telèfon. Durant aquesta entrevista havien de parlar de noms i de llocs relacionats amb el tràfic d'òrgans. La trobada va tenir lloc en una petita casa de vacances a la costa de Rijeka. Gautier va gravar les converses.

Delle Fave va partir cap a Croàcia i s'allistà a la "legió negra", formada fonamentalment per voluntaris, la major part dels quals eren neonazis d'Alemanya o Àustria i *skinheads* de França, d'Anglaterra, d'Itàlia o d'Espanya. Cada soldat rebia una mitjana de 150 marcs alemanys cada mes (unes 12,600 ptes.).

La primera operació de Delle Fave va ser a Sisak i a Petrinja, dos pobles estratègics per als croats. Quan la guerra es va desplaçar a Bòsnia, el legionari, com també molts voluntaris, es va enganxar amb els croats de Bòsnia. Primer a Mostar i després a Gornji Vakuf. Volia que la tropa fes explotar una caserna de 370 soldats.

El mes de juny de 1993 van aparèixer per primer cop amb la tropa dels legionaris de Bòsnia unes persones del sud d'Europa que es van presentar com a traficants d'òrgans: "Volien que matàssem els donants potencials". Durant l'entrevista, Delle Fave diu: "Haviem de deixar les persones molt greus, sense matar-les del tot". Els ferits eren conduïts a un petit poble entre Sarajevo i Kisljak, prop de la capital de Bòsnia, on eren sotmesos a un "tractament especial" per un equip de doctors.

Roberto explica que allà els treien els òrgans, que eren embalats, congelats i enviats a Tarcin per a ser conduïts després a Split, Rijeka i Trieste. A Delle Fave li van prometre 5.000 dòlars per mort (unes 640.000 ptes.).

El Diavolo Rosso va dir els noms de cinc víctimes, i també el d'un doctor de Barcelona i un altres de Trieste. Per alleugerir el treball d'investigació, Wendl i Gautier van fer particip de la confiança una periodista italiana, Elena, que realitzava recerques per a ells a Trieste. Elena va establir contacte amb el cap del servei de transplantaments de la clínica, el doctor Marlino Andolina.

A la clínica de Trieste arribaven molts pacients de Bòsnia. El doctor Marlino Andolina rebutjà les acusacions de transplantaments d'òrgans il·legals. "Nosaltres no fem transplantaments de la medul·la espinal", va respondre el metge a la periodista, mostrant-li molts documents on hi havia dades sobre els transplantaments realitzats a la clínica de Trieste en els darrers anys. Les investigacions d'Elena no van donar resultat. Gautier no es va voler creure les explicacions i va decidir fer ell mateix el viatge cap a Trieste. No va descobrir res de nou. El reporter de *Le Figaro* es va trobar després amb Eros Bicic, corresponsal d'*Il Corriere della Sera* a Bòsnia.

Bicic havia sentit parlar de Delle Fave i coneixia la seva història. Tots dos havien contactat amb el doctor Andolina. El metge els va dir: "Conec el vostre informador. Aquest home és boig, està pertorbat, no sé per què em persegueix". Ningú no coneixia el Diavolo Rosso. Ni a l'hospital de Trieste ni a cap de Rijeka, que eren els que havia esmentat Delle Fave, van poder trobar res. Cadascú va continuar amb les investigacions pel seu costat. Wendl va partir cap a Kisljak, un poblet a 25 km de Sarajevo dominat pels croats. Diverses fonts afirmen no haver sentit res mai del Diavolo Rosso. Les recerques sobre la clínica mòbil tampoc no tingueren cap resultat. Durant la guerra hi havia moltes cases a la regió de Sarajevo que servien

com a hospitals d'urgència. "Avui ningú no pot dir, quan i on les persones han estat conduïdes i assassinades", explica Wendl.

Una cosa podia ser exclosa al cent per cent: el transport per carretera. El trajecte entre la muntanya de l'Igman i Split podia durar més de 12 hores en aquell temps, massa llarg per a transportar òrgans. El transport s'hauria d'haver fet amb helicòpter.

Vols misteriosos. Delle Fave esmentava Tarcin, al peu d'Igman davant Sarajevo, com un dels seus llocs d'intervenció. L'única ruta entre Split i Sarajevo durant la guerra passava per Tarcin. L'única cosa que cridava l'atenció al poble era que entre correus i la caserna s'havia construït "l'heliport de Tarcin".

Quins tipus de vols han passat per aquí durant la guerra? Aquesta és la pregunta. Wendl respon: "Era darrere un mur de silenci". Gornji Vakuf era l'únic indret on se sabia que havia servit un legionari italià anomenat Diavolo Rosso.

Quan Wendl va contar això a Xavier, el periodista francès va dir-li que havia de parlar novament amb Delle Fave per obtenir informació complementària. Però l'endemà el Diavolo Rosso havia desaparegut. La casa d'Istria era buida. No hi havia ningú a la regió que sabés res d'ell. La investigació s'havia paratitzat.

Gautier s'ocupava d'altres temes a Bòsnia. Ell va descobrir que centenars d'infants havien desaparegut sense deixar rastre durant la guerra de Sarajevo. Fins avui ningú no sap què ha passat amb aquests nens. Van ser venuts a una màfia de tràfic d'òrgans?

La darrera tardor Gautier cridà a Viena. Havia de trobar-se a Barcelona amb un doctor que havia estat mencionat per Roberto delle Fave en l'afer de la màfia dels òrgans i que havia mort en un accident de trànsit. Però el finat no era un especialista en transplantaments, era només un metge general.

El desembre de 1995, Gautier va trobar per casualitat Elena en una conferència sobre Bòsnia. Elena li demanà si havia avançat en la seva

investigació. Xavier es va posar seriós i li va contestar: "Si un dia moro, és que m'han matat. Tinc por, vull deixar-ho". La periodista estava torbada.

Dos mesos més tard, Xavier i Elena tornaren a trobar-se, aquest cop a París, durant una altra conferència sobre Bòsnia. La periodista italiana li preguntà com havia d'entendre les seves paraules durant el seu darrer encontre a Londres. Ell va respondre: "Així com t'ho he dit". Elena li va demanar qui l'amenaçava. "No vull dir res més sobre això", va contestar. El periodista tan sols repetia: "Vull escriure tot el que sé en un llibre".

A primers de febrer, Gautier va dir que volia marxar cap a Bòsnia i que tornaria a cridar a Viena a la seva tornada. No donà cap senyal de vida. Un dels companys de *Le Figaro* assegura que el periodista havia marxat amb una quantitat important de diners cap a Istria per trobar altre cop Delle Fave. Pot donar el Diavolo Rosso alguna resposta a la mort del periodista?

Xavier Gautier. Va descobrir que centenars d'infants van desaparèixer sense deixar rastre durant la guerra de Sarajevo.

Carles Marquès